

Izhaja, izvenredni ponedeljek, vsak dan zjutraj. Uredništvo: A. Šiškega št. 20, I. nadstropje. Dopolni naj se...
Prof. P. Peric. — Lastnik: tiskarna Edinost. —
Za inozemstvo mesečno 5 Mr več. — Telefon uredništva v uprave št. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v širini ene kolone (72 mm.). — Oglasi trgovcev in obrtnikov po 40 cent. osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po 1 l., oglasi denarnih zavodov po 2 l. — Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj po 2 l. — Oglasi naročnika in reklamacije se pošiljajo izključno uprav. Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-52.

Normalizacija in omejitev lastninske pravice

Tudi glasilo nemške narodne manjšine v Italiji. »Der Landsmann« podaja razlago o svojem razumevanju pojma »normalizacija«, torej cilja, o katerem se toliko govori dan na dan, ne pa da bi tu besedo ali videli dejanje, ki bi ga mogli ceniti vsaj kot majhen korak na poti k temu cilju. To dni je dunajski »Arbeiter-Zeitung« to napovedovanje cilja in neblizanja k njemu kaj primerno označila. Vsak govor in vsaka razprava o normalizaciji v Italiji je — pravi — kakor kamen ob cesti, ki označa razdaljo; ko pa smo šli mimo, ne vemo, kakor nismo vedeli poprej: ne ali smo res že na pravi poti, ne kako daleč je še do cilja.

»Ta beseda (normalizacija) ni morda — pravi »Landsmann« — kako geslo v boju med vladno stranko in opozicijo, marveč je izraz tistega, kar pričakuje vse ljudstvo od sedanje vlade: popoln povratek k zakonitosti!

Mi imamo za ta pojm na vsak način tudi dovolj vsebine, da vemo, kaj razumemo pri tem. Na novo se je pridružil k temu pojmu dekret o omejitvi lastninske pravice, ki je stopil te dni v veljavo. Nikdo ne bo mogel trditi, da je bil ta dekret-zakon ustvarjen iz tistega duha ven, ki bi dopuščal kako posebno nado za normalizacijo.

Na vprašanje ministrskega predsednika, kaj razume opozicija pod normalizacijo, je odgovoril svoječasno »Giornale d'Italia«: »Vse ljudstvo zahteva, da se ustvarijo podlage, na katerih bo vsem državljanom dovoljeno mirno in svobodno življenje pod zaščito zakona! Država naj ne bo samo močna, marveč obenem tudi pravična namram vsem.

S temi povsem samoobsebi razumljivimi in v vsaki pravni državi veljavnimi načeli je novi dekret o razlastitvi »tujejezičnega obmejnjega prebivalstva« v najtežjem protislovju. Ujva se nam izjemno postopanje, s katerim se po velikem delu odpravljajo tiste temeljne svobode, ki jih ustava kraljestva zagotavlja vsem državljanom. Dekret se ne pogoša le proti ustavi kraljestva, ampak tudi proti temeljnim osnovam mednarodnega prava, po katerih ni niti vojujoči državi dovoljeno odpravljati lastninsko pravico civilnega prebivalstva. Povedano je torej vladni jasno in dovolj razločno, da ta dekret ne postavlja prizadele prebivalstvo le izven ustavne zaščite, marveč da določa proti lastnim svobodnim državljanom italijanskega kraljestva ukrepe, ki se zagrešajo tudi proti nenarodnemu pravu. To izjemno postopanje se kaže tudi v tem, da prebivalstvo o zemlja, ki meji na Svico in Francijo, ni podrejeno tako težkim določbam. Kako prihaja torej — če velja ustava za vse državljan — da so ravno nove pokrajine pravno zastopane starim pokrajinam?

Nikdo naj se ne čudi torej, če je ljudstvo ogorčeno do globine. Kajti minula sta komaj dva meseca, ko je ministrski predsednik sprejel nemške poslance, ki so mu izjavili, da bo naše ljudstvo v polni meri in do zadnjega vršilo v okviru zakona vse državljanske dolžnosti. To je naše ljudstvo tudi storilo, ker ve in je vedno vedelo, kaj zahteva dolžnost napram državi! Ne more se pa trditi, da bi bila tudi nasprotna stran zadostila svojim obljubam. Tedaj je Mussolini izrečno naglašal, da pozna nemško prebivalstvo južno od Brennerja kakor miroljubno, resno, delavno, pridno in mirno ter da hoče, da bodi ravno obmejno prebivalstvo zadovoljno!

To zagotovilo ni združljivo z novim dekretom o lastnini. Kajti prebivalstvo, ki je tako zraščeno s svojo grudo in zemljo, bi bilo težko zadeti hujše, nego se je s tem, da se mu je skoro povsem odvzelo svobodno razpolaganje s svojo zemljiško lastnino. Če opozarjamo oblast, tudi v njeno lastno korist, na razburjenje in nezadovoljstvo, ne delamo tega s polno pravico le radi posledic dekreta, ampak tudi z ozirom na gori omenjeno izjavo Mussolinija, da hoče imeti na mejah povsem zadovoljno prebivalstvo.

Nedogledne so gospodarske škode, ki bodo znašale tucete in tudi stotine milijonov lir. Tu ne gre samo za narodni, ampak tudi za gospodarski obstanek! Gospodarski razvoj in gospodarski promet bosta zadušena. Enakost vseh državljanov pred zakonom, nedotakljivost lastnine, hišna pravica: vse te slovesno zagotovljene ustavne pravice so kršene na najhujši način.

Mi ne moremo verjeti, da bi se ta dekret ne podredil ponovnemu proučevanju in prenosu od prvega do zadnjega člena. Tudi ne mislimo, da bo bile vse te določbe v resnici izdane le v interesu vojaške obmejne obrambe.

Dekret je stopil v veljavo. Toda, kolikor je znano nam, ni še izdana nikakršna izvršilna naredba. Pomanjkanje take naredbe bo povzročalo povsem nerazrešljiv nered v razvoju vsega zemljiškega prometa. Gospodarske škode, ki jih bo ta dekret donesal že sam na sebi, se bodo vsled tega nedostanka še večale v prometu z nepremičninami, v stavarstvu itd. Ponavljamo, kar je že rekel dr. Tinzl v svojem članku: »Dekret ne bo imel večnega življenja. Prej ali slej pride tudi v Italijo zopet dan, ko bo ustava v resnici veljala

kakor najsvetejši in neminljiv zakon! In istega dne izgine sama od sebe tudi ta gorostasna izjemna naredba!

»Der Landsmann« zaključuje: »Mi pa razumevamo normalizacijo — poleg marsičesa drugega — tudi v tem smislu, da hočemo glede naše zemljiške lastnine uživati isto ustavno zaščito, kakor jo uživajo državljani v starih pokrajinah!«

Ta razlaga nemškega lista, kako razumeva pojm normalizacije in kaj pričakuje od povratka k normalnim razmeram, je v polnem soglasju z izjavami, ki smo jih dajali mi te dni na tozadevno vprašanje g. Mussolinija na naslov opozicije. Samo da je »Der Landsmann« še spopolnil to razlago s posebnim ozirom na omejitve lastninske pravice v naših pokrajinah. Nazorno je predložilo glasilo podpisanih Nemcev, da normalizacija naj ne pomeni samo vzpostavitev zaščite etičnih interesov prebivalstva, marveč tudi življenjskih gospodarskih, ki so z onim dekretom tako akutno ogroženi. Umestno in učinkovito je tudi, da je nemško glasilo opozorilo ministrskega predsednika, kako je rečeni dekret v kričečem nasprotju z njegovimi izjavami, ki jih je še nedavno temu podal poslancem nemškega obmejnjega prebivalstva na tako izrecen in zato tudi obvezen način! Saj mora biti jasno tudi njemu, kako bolno in ne v korist države mora delovati na obmejno prebivalstvo, če bi videlo, da ne more zaupati niti slovesno dani besedi od strani voditelja državne politike! Zato naj v okviru normalizacije poleg odprave vsake nezakonitosti in vsakega materialnega in moralnega nasilja na duševnih dobrinah pride tudi odprava vsakega omejevanja na škodo gospodarskega življenja našega ljudstva! To zahtevamo s tem večjo pravico, ker smo tudi mi — kakor je »Landsmann« — uverjeni, da določbe, ki omejujejo svobodno razpolaganje z nepremičnim premoženjem, niso bile izdane le v interesu vojaške obrambe, marveč da so tudi nov ud v verigi vse dosedanje manjšinske politike.

Nadaljevanje razprave v Jugoslovenski nar. skupščini

Socijalist o sedanjih vladah.

BEOGRAD, 8. Seja narodne skupščine se je nadaljevala večeraj popoldne ob pol 5. Socijalist Divac pravi, da se vodi boj med dvema taboroma, med radikali ki so šli z vlade in med onimi, ki so sedaj na krmilu. Napada radikale, ker so storili marsikaj, kar je v nasprotju z njegovim socijalističnim programom, ne veruje pa, da bo sedanja vlada storila kaj drugega. Divac pravi glede vprašanja, ki je že že toliko časa na dnevnem vrhu, namreč ali smo en narod ali trije, da je on Jugosloven in da zanj obstoja le en narod. Med Srbi in Hrvatmi ni meje. Misli da bo čas najbolje izgladil vsa nesoglasja. Govor posl. Divca je razočaral Radičevce, ki so na koncu njegovih izjav napadli in motili govornika.

Za njim je prevzel besedo notranji minister Nastas Petrović. Noče braniti vladne deklaracije, da pa se bo kasneje povrnil k njej. Hoče le govoriti na izjavjanja dr. Grisočona, ki mu je napravil s svojimi očitki veliko krivico. — Razdraženje med prebivalstvom je posledica govora bivšega ministrskega predsednika Pašića v Bjelini. Čuti se srečnega, da ni prišlo do novih volitev v tem sedanjem težkem položaju. Prvi čin novega notranjega ministra je bil, da je opozoril oblastva po vsej državi, naj pazijo na vse elemente, ki bi iz kateregakoli vzroka hoteli motiti javni red in mir.

Minister polemizira proti »Reči« in ostalim ostalim listom, ki napadajo vlado. Kljub razdraženosti prebivalstva ni bilo pri nas še nikoli takega miru in reda kakor sedaj. Kar se tiče Stare Srbije in Makedonije, mora priznati, da tamkaj niso take razmere, kakor bi morale biti. Vsakdo ve, da so tamkaj kačaki, in minister bo zastavil ves svoj vpliv, da se zatre ta zalega. (Sreten Vukosavljević: »Vi ste opora Fezada bega Draže! Vse Kosovo ve, kaj ste!«)

Nato je dobil besedo posl. Svetozar Pribičević ki uvodoma pravi, da se hoče i on udeležiti te zelo zanimive debate. Zakon je najvišja volja in njemu se ima pokoravati vsak državljan. Ako je res, da je nekaj privilegiranih ljudi, kakor pravi notranji minister, potem bi moral odgovoriti tudi na druge pripombe g. Grisočona. Glede dolžitve, da se ne kaznujejo gotovi novinarji, hoče tudi sam navesti izvesten primer. Na seji občinskega sveta zagrebškega je napadel govornika preiskovalni sodnik v veleizdatniškem procesu v Zagrebu dr. Stožir, ki je napadal Srbe, češ, da so veleizdatniki. Pribičević je vložil tožbo proti njemu in dr. Stožir je bil obsojen na šest mesecev zapora. Na podlagi zdravniškega izpisa je bil obsojenec zavlavljal nastop kazni podlugo leto, toliko časa, dokler ni bil amnestiran povodom rojstva prestolonaslednika. So torej privilegijanci! (Ploskanje in odobravanje pri nacionalni opoziciji.)

Minister Nastas Petrović je odgovarjal tudi Pribičeviću, naka je povzel besedo zopet dr. Grisočona za kratko pojasnilo. Seja se je zaključila ob pol 19. Prihodnja seja bo danes dopoldne z dnevnim redom: Nadaljevanje debate o vladni izjavi. V imenu radikalnega kluba bo govoril Marko Trifković. Zemljoradniki so določili za govornika Jova Popovića in Vojko Lazica.

Današnja seja

BEOGRAD, 8. (Izv.) Narodna skupščina je imela danes dopoldne in popoldne sejo, v kateri se je nadaljevala razprava o vladni izjavi.

V imenu narodne radikalne stranke je govoril bivši večkratni minister Marko Trifković, ki je v stvarnem, tehtno utemeljenem govoru kritiziral politiko federalističnega bloka ter rotli poslance, naj storijo vse, da zaradi tega eksperimenta, da je prišel namreč federalistični blok na vlado, ne bo trpela država kot taka.

Nadalje je še govoril v imenu radikal-

skega kluba posl. Jovan Radonić, v imenu zemljoradnikov pa vodja zemljoradniške stranke, posl. Vojko Lazić. Letá je ostro kritiziral novo vlado, izjavil pa obenem, da hoče zemljoradniški klub šele videti delo nove vlade in da bo šele potem zavzel napram njej svoje definitivno stališče. Zankrat bodo zemljoradniki stali na strani nove vlade.

Zanimanje za razpravo v Narodni skupščini je zelo ponehalo. Danes sta bili zbornica in galerija precej prazni. Kar pa je neizjavnije, je dejstvo, da pri popoldanski seji ni bil navzoč niti en minister. Vladna klop je bila popolnoma prazna. Opozicija je to dejstvo takoj izrabila in je ob koncu popoldanske seje zahtevala pojasnila, zakaj vlada bojkotira sejo Narodne skupščine, češ da je to znak, da nova vlada nima volje za resno parlamentarno delo.

Razprava o vladni izjavi se bo jutri nadaljevala.

Položaj v Bolgariji

BEOGRAD, 8. Iz Bolgarske stalno prihajajo vznemirljive vesti o vedno večji aktivnosti komunistov proti vladni Cankova. Položaj je tem nevarnejši, ker so se komunisti sporazumeli z macedonskimi revolucionarnimi organizacijami za skupno akcijo. Zadnje dni so se pojavile po celem Bolgarskem oborožene čete, ki organizirajo kmetске in delavske mase. Vojska in orožništvo sta imela že več konfliktov s temi četami. V okolici Šumena in pri Tatar Pazardžiku so trajale bitke med vojsko in uporniki po več ur in nastopala je tudi artiljerija. Todor Aleksandrov organizira svoje čete v okolici Petriča. V Sofiji se govori, da bo Aleksandrov v družbi s komunisti in zemljodelci izvršil državni udar in prevzel oblast v svoje roke. Radi take situacije se je vršil pred dvema dnevoma v Sofiji kronski svet, ki je proglasil nad Sofijo in okolico izjemno stanje.

Cankova vlada se trudi na vse načine, da zainteresira Evropo za te razmere in da dobi dovoljenje ojačiti svojo armado. To propagando podpira v prvi vrsti londonski »Times«, ki je poln poročil o boljševiški nevarnosti na Bolgarskem in v drugih balkanskih državah. Bolgarska vlada sama širi te alarmantne vesti v evropsko časopisje, da bi dosegla dovoljenje za povečanje armade, katere število je po mirovni pogodbi (snako kot v Nemčiji, Avstriji in na Madžarskem) omejena na minimum. To dovoljenje pa bi lahko bolgarska vlada porabila kot nekako krinko za kršitev mirovne pogodbe. Kajti »je mirovna pogodba enkrat kršena, jo je lahko kršiti tudi drugič in na drugem polju. Zato je umevno, da imajo sosedne države proti bolgarski zahtevi tehtne pomisleke in da se upirajo njeni ugoditvi.

Todor Todorov umrl

SOFIJA, 7. V Sofiji je umrl bivši bolgarski ministrski predsednik Todor Todorov, eden najbolj znanih in nadarjenih bolgarskih politikov. Todorov je bil s mladimi letih izvoljen od takratne narodne stranke, ki se je pozneje združila s stranko progresistov, kot poslanec v sobranje, kjer se je izkazal za izbornega finančnega strokovnjaka. Ko je po padcu Stambulova narodna stranka prevzela sestavo vlade, je prevzel Todorov finančni portfelj, pozneje pa je stopil sam na čelo vlade. Pod režimom Stambulijskega je bil aretiran, po revoluciji v preteklem letu pa zopet izpuščen.

Ugoden potek londonske konference

Nemški delegat pri Herriotu - Nemčija za sklenitev trgovinske pogodbe

LONDON, 8. Najvažnejši dogodek večrajšnega dneva so tvorili obiski med voditelji nemške delegacije in vodilnimi državniki Francozov, Italijanov in Belgijcev. Ob pol 4. popoldne sta se pripeljala državni kancelar dr. Marx in zunanji minister dr. Stresemann pred Hyde Park hotel, da obiščeta tam bivačega francoskega ministrskega predsednika Herriota. Tricetr ure pozneje je prišel Herriot v hotel Ritz, da vrne dr. Marxu in Stresemannu obisk. Pri ministrskem predsedniku Theunisu in finančnem ministru De Stefani sta voditelja nemške delegacije pustila vizitke.

Obiski so bili zgolj akti uljudnosti, ker se povsod govori le par uljudnih fraz. Kljub temu je smatrati obiske za pomembne politične dogodke. Ta način družabne uljudnosti znači popoln prelom z dosedanjim običajem, da so nemške delegate, kjer se je dalo, tudi družabno bojkotirali. Še na genovski konferenci se je šef francoske delegacije Barthou mučno ogibal vsakega osebnega ali družabnega stika z dr. Wirthom in dr. Rathenauom, ker bi bil sicer v francoskem političnem življenju najhujše nemogoč. Sedaj je ta družabni bojkot ukinjen.

Politični pomen medsebojnih obiskov leži v tem, da bodo tvorili izhod za pogajanja o vojaški izpraznitvi Porurja. Prvemu srečanju dr. Marxa s Herriotom bodo sledila nadaljnjia, na katerih se bo razpravljalo o resnejših in važnejših stvareh. Domneva se, da se bodo pričela med Francijo, Nemčijo in Belgijo in eventualno ob sodeležbi Anglije pogajanja o vojaški izpraznitvi ozemlja, ki je bilo zasedeno preko določb versailleske mirovne pogodbe.

V ameriških in angleških krogih so izgleli za povolen uspeh konference vsak dan večji. Znano je tudi, da je ministrski predsednik Herriot načeloma pripravljen pristati na vojaško izpraznitev Porurja, vendar pa se ne ve, kake gospodarske koncesije namerava iz Dawesovega načrta prinesiti v Pariz, da bo mogel svoj korak zagovarjati pred zbornico. Jutri se bo izvedlo kakšne namene ima Herriot.

Glede glavnega vprašanja, t. j. vojaške izpraznitve Porurja je zaznamovati bistvene napredek. Verjetno je, da bodo Francija, Belgija in Nemčija skupno sporočile drugim državam, čim pride do sporazuma. O pogajanjih glede vprašanja »izpraznitve« je izvedel »Petit Parisien« za koncesije, ki jih hoče dati nemška vlada. Nemčija predlaga takojšnjo otvoritev konference za trgovsko pogodbo in stavlja zanjo zelo ugodne pogoje. Dalje bi Nemčija priznala sklepe sankcijske komisije brez vsakega ugovora. Glede odpoklica železničarjev se je naglašalo, da porenški železničarji ne bi smeli imeti pravice stavkati. »Daily Telegraph« doznava, da je prišlo v mešanem odboru že do sporazuma radi kontrole, ki jo predvideva Dawesov načrt.

Kakor menijo, bo konferenca v sredo ali četrtek prihodnjega tedna končala svoje delo. V splošnem se presoja pomirjevalni duh nemškega odgovora zelo optimistično.

Marxovo pismo MacDonaldu

LONDON, 8. Nemskim ugovorom k sklepom londonske konference je nemški kancelar Marx priložil pismo, naslovljeno na predsednika konference in ki se glasi tako-le: »V smislu sklepa večerajšnje seje si usojam predložiti Vam nemške pripombe k sklepom, ki so jih do sedaj sprejeli medzavezniški odbori. Preskromno odmerjen čas ni dopustil, da bi nemška delegacija lahko izrekla svojo sodbo o vseh podrobnostih medzavezniških sklepov in spoznala njih pomen. Želim tedaj, da bi se s tega stališča vzel v poštev pridržki nemške delegacije in da bi se o nadaljnjih zadevah, ki bi potrebovale natančnejše razločitve, razpravljalo na bodočih sejah konference. Pri tej priliki moram tudi poudariti mnenje nemške delegacije, da ne rešujejo sklepi med zavezniki vseh vprašanj, ki so v tesni zvezi z izvrševanjem Dawesovega načrta. Posebno »važnost« pripisuje nemška delegacija razpravi o vprašanju vojaške izpraznitve pokrajin, ki so bile zasedene brez dovoljenja versailleske mirovne pogodbe. Z druge strani naznaja predsednik drugega odbora, da želijo francosko-belgijski vojaški strokovnjaki držati še nadalje 5000 francosko-belgijskih železničarjev na gotovih progah na levem bregu Rena. Nemška delegacija stoji na stališču, da je ta namera v nasprotju z načrtom izvedencev.

Francoski pridržki k izpraznitvi Porurja

PARIZ, 8. »Matin« poroča iz Londona, da ne misli Francija izprazniti ruhrske kotline, dokler ne bo Nemčija dokazala, da je v resnici razorožila. O tem vprašanju je danes razpravljal Herriot z MacDonaldom. Predlog je tudi odobril francoski predlog za sestanek zavezniških finančnih ministrov v Parizu po zaključku londonske konference. Na tem sestanku se bo razpravljalo v prvi vrsti o vprašanju medzavezniških dolgov.

Tajfun porušil 2000 hiš v Tokiju

Številne človeške žrtve

NAGASAKI, 8. Tajfun je razsajal po južni Japonski. Železniške, brzojavne in telefonske zveze so pretrgane. V Tokiju je bilo porušeno 2000 hiš, v Taihoku je izginilo mnogo ljudi.

DNEVNE VESTI

Poslanec dr. Wilfan

je bil večeraj brzojavno pozvan v Rim radi skupne akcije z nemškimi poslanci v stvari omejitve lastninske pravice. Dr. Wilfan je moral nemudoma odpotovati. Zato se ne more udeležiti slavnosti v Bazovici kakor je nameraval.

Spomenica profi dekretu o omejitvi lastninske pravice

Poslanca dr. Tinzl in baron Sternbach sta predložila ministrskemu predsedniku Mussoliniju obširno spomenico, v kateri dokazujejo stvarno in na podlagi neoporečnih ugotovitev, kake usodne posledice bo imel dekret o omejitvi lastninske pravice v naših obmejnih pokrajinah za prizadele prebivalstvo. Določbe dekreta je naše časopisje v Juljski Krajini že označilo, tako da je naše ljudstvo že dovolj poučeno. Pridodajemo le še ugotovitve v spomenici, da bo hudo trpel tudi promet z lesom, torej zelo važna panoga trgovine naše pokrajine, ker se ne bo smelo sekati brez dovoljenja vojaške oblasti. Lastnik gozda ne bo imel nikdar gotovosti, da bo mogel pravočasno pripraviti les za kupčijo.

Spomenica pravi, da ta izjemna naredba nima primera v vsem kulturnem svetu. Ena cela skupina državljanov je s tem dekretom na slabšem, nego sovražnik, ki bi se vojeval proti državi. Ne moremo se naglašati spomenica — nadejati niti tega, da bo izvajanje blago in obzirno, ker nam izkustva iz zadnjih časov posebno na polju javnega prava dokazujejo, da smo brez moči izložiti umetnosti razlaganja od strani posameznih organov. Utoku bo tudi

Italijanski prestolonaslednik — častni doktor

BUENOS AIRES, 8. Med slavnostmi, ki so bile prirejene na čast italijanskemu prestolonasledniku tekom njegovega obiska v Argentini, se je izvršil večeraj tudi sprejem prestolonaslednika na univerzi. Pri tej priliki mu je bila izročena doktorska diploma »honoris causa«.

Odpust letnika 1903

RIM, 8. Uradni vojaški list vojnega ministrstva objavlja okrožnico št. 493, ki predpisuje, da se mora s 1. septembra t. l. začeti z odpustanjem na trajen dopust vojakov letnika 1903, ki so se odzvali pozivu lanijskega marca. Do 19. septembra morajo biti vsi ti vojaki na dopustu.

Zaplenjeni listi

MILAN, 8. Milanski prefekt je dal večeraj zapleniti list »Battaglia Sindacali« radi tendencioznih vesti, ki bi znale vznemiriti prebivalstvo ter motiti javni red. Po nalogu istega prefekta je bila zaplenjena »Unità« radi hujškanja k razrednemu boju, zlodejstvom in k nepokorščini napram zakonu.

Zrebanje zakladnih obveznic

RIM, 8. Pri glavnem ravnanstvu za državne dolge se je nadaljevalo danes zrebanje sedemletnih zakladnih obveznic četrte serije. Dobitek 1 milijon lir je zadel obveznica št. 404.563, 100 tisoč lir obveznica št. 591.500, 50 tisoč lir št. 12.749, 10 tisoč lir št. 36.241 in 4 dobitke po 5.000 lir obveznice št. 757.286, 1.774.706, 1.237.706 in 820.187.

Poljski protest radi boljševiškega vpada

VARSAVA, 8. Zunanji minister Skrzynski je poslal poslaniku Zveze sovjetskih republik sledečo noto:

V noči od 3. na 4. avgusta so vdrele tri oborožene tolpe, obstoječe iz približno sto mož z 8 strojnimi puškami ter napadle mesto Stojce, kjer so oplenili blagajno pošte in uprave ter umorili več oseb, med temi 7 policijskih agentov in enega uradnika. Kakih 15 teh banditov je ubežalo čez rusko mejo ter pustilo na poljskem ozemlju 3 strojne puške in mnogo drugega orožja. Ostali člani tolpe so bili ujeti. Banditi so priznali, da je bil napad pripravljen od posebne organizacije. Radi tega protesta poljska vlada proti temu napadu na ozemlje poljske s strani organiziranih boljševiških tolpe ter opozarja vlado Zveze sovjetskih republik na posledice, ki bi znale nastati, ako se bi to stanje stvari hotelo še nadalje vzdrževati.

Trades Unions vabijo rusko delavsko zvezo

MOSKVA, 8. Osrednji svet angleških Trades Unions je povabil zastopnike splošne delavske zveze ruske na kongres Trades Unions, ki se bo vršil 1. septembra v Hullu. Na ta kongres so bili povabljeni tudi delegati iz Amsterdama in ameriške delavske zveze, Albert Thomas in drugi.

Proizvodnja nafte v Rusiji

MOSKVA, 8. Produkcija nafte v okraju Baku je iznesla v mesecu juliju t. l. 23. milijonov pudov, t. j. 1 milijon 350.000 pudov več kakor v zadnjem juniju.

General De Rivera ostane

PARIZ, 8. »Journal« poroča iz Madrida, da je general Primo De Rivera po pogovoru s kraljem izjavil novinarjem, da bo direktorij ostal na svojem mestu ter še nadalje vršil svojo dolžnost.

MADRID, 8. De Rivera je odposlal na vse korne poveljnike okrožnico, kjer zahteva vesti, da je njegov položaj omanj in da je vojska razdvojena.

DNEVNE VESTI

odvzet vsak učinek s tem, da ne odloga izvrševanja določb dekreta. Take določbe zvenijo — naglašajo spomenica — usesu škodovancu kakor zasmevanje od strani zakonite oblasti. Nadalje pravi, da bodo posledice tega dekreta neopogibno neugodno občutili tudi državni dohodki in valuta, da se v svobodni državi svobodnim državljanom v najglobokejšem miru odtega ustavne temeljne pravice. Spomenica zahteva v imenu tiste pravice, ki so jo dali državi modri državniki in ki je še danes v veljavi v vsej državi, potem pa tudi v imenu morale in pravčnosti, da se veljavnost tega dekreta odloži, dokler ne ustvari kakega sklepa pristojni parlament, potem ko zasliši »slovesne proteste, ki jih hočemo predložiti vsej deželi!«

Spomenica je prikošana v ostrih besedah, kakor je pač upravičeno in razumljivo, ko gre za obrambo takih življenjskih interesov, nikdo pa ji ne more veljavno oporekati. Ujva borbo proti dekretu-zakonu, toda borbo na zakoniti poti, s strogo zakonitim sredstvi. Ne misli na nezakonit odpor ali kazniv upor, marveč hoče le, da imej odločno besedo parlament, zakonodajna oblast, torej vrhni kompetentni forum v stvari zakonodaje. Ravno zato pa je tem bolj upravičena zahteva v spomenici, naj se izvajanje dekreta odloži, dokler ne izreče besedo zakonodajna zbornica.

Zborovanje fašistovske stranke

ki je bilo otvorjeno v Rimu dne 2. t. m., je bilo večeraj popoldne zaključeno. Na popoldanski seji je bilo izvoljeno novo vodstvo stranke, ki je tako-le sestavljeno: Arpinati, Forges-Davanzi, Masi, Maraviglia, Melchiorri, Felicioni,

Partinoci, De Cicco, Cucco, Caprino, Ighori, Gray, Ciarantini, Barnaba, Sardi, De Marzio, Colai-Rossi, Bonelli, Menesini, Ricci, in Mazzolani.

Po zadnjem razpravah je imel ministri predsednik Mussolini skladen govor, v katerem se je zahvalil udeležnikom zborovanja. Rekel je, da bo ena prvih nalog novega vodstva stranke ta, da pripravi delegacijsko zborovanje, na katerem bo zastopniki vseh 8000 fašistov. Mussolini je nadalje izjavil, da pripisuje zborovanju veliko važnost predvsem zato, ker je dokazalo, da so premagane v fašizmu vse struje, toliko revizionizem kolikor ekstremizem. Zdelo se mu je nemogoče, da bi Bottai, ki je fašist iz l. 1919., izgubil svojo pamet s teorijami, katere so skoraj demokratsko-liberalne, in da bi hotel na drugi strani Farinacci, ki je tudi fašist iz l. 1919., zahtevati nekaj, kar je nemogoče sedaj, ko drža fašizem v svojih rokah vlado in oboroženo silo države.

Potem je Mussolini govoril na očitane opozicije, češ da je vsem svoje soldateske. Predvsem — je rekel — niste vi nikakoli soldateske. Če pa bi bili, potem izjavljam, da sem raje jetnik svoje nego nasprotnice soldateske. V nadaljevanju je svaril Mussolini pristaje stranke, naj se ne bavijo s kupčijami. Kjer je to neizogibno, ako se zastopniki fašizma morajo iz narodnih potreb baviti tudi s kupčijami, naj delajo to javno in pred vsemi. Svetoval je, da je fašistom, naj se ne poganjajo za razna odličja. Vlada jih raje podeljuje nefasistom.

Nato je Mussolini obširno govoril o »načrtih opozicije«. Borba opozicije — je rekel — gre za to, da se fašizem osami. Fašizem naj bi bil osamljen v parlamentu in v državi, iz parlamentarne večine naj bi se izločili liberalci, katerim bi sledili tudi nekateri boševiki in vojni pobuhljenci. Propoveduje se tudi fizična osamljenost fašizma: fašistov naj bi se vsakdo izogibal, kakor da bi bili govori. Proti fašizmu pa ni mogoče vladati, kajti vedno bi mu ostalo zvestih 250 poslušancev, ki bi glasovali proti vsaki drugi vladi. Ako bi se pa šlo na to, potem je ravnotako vsak uspel opozicije izključiti, ker bi fašisti gotovo bili močnejši tudi na ulici. Vendar pa se mora fašizem braniti proti poskusom osamljenja. Ta njegova bramba bo obstojala v tem, da se bo potom zdravega sindikalizma skušal čim bolj približati množicam, ki delajo. Na naslov opozicije je Mussolini dalje rekel: »Zakaj bi si zakrivali oči pred realnostjo, zakaj bi ne priznali, da je v oktobru 1922. bil strmooglavljen gotov režim, zakaj bi ne priznali fašistevskega vstaja in zakaj bi ne sprejeli sodelovanja na podlagi lojalnega priznanja tega gotovega dejstva?«

Takoj pa je Mussolini dodal, da ne verjame, da bo opozicija to storila, temveč da hoče postaviti režim pod sodbo. Na take poskuse odgovorja: »Režimu se ne bo sodilo!« — Nato se je govornik doteknil vsotestv fašistovskega zborovanja, omenil najvažnejše naloge, ki čakajo fašizem, ter je zaključil svoj govor s sledečimi besedami: »Nočejo več, da bi rekli, da smo pripravljeni ubijati in umirati. Dobro, namesto tega bomo rekli: pripravljani smo samo umreti, samo da napravimo Italijo veliko.«

Ves Mussolinijev govor je bil nekaka politično-moralna pridiga na naslov fašistov in opozicije. Ni dvoma, da bo vsled tega povzročil nove silne polemike.

Resolucija opozicije

V četrtke je imel odbor strank protifašistovske opozicije v poslopiju rimske poslanske zbornice sejo, na kateri je sklenil resolucijo, opozicijskih strank. Celokupna opozicija v kateri se vnovič odobruje dosedanja taktika se bo kakor doslej vzdrževala vsakega sodelovanja na sejah poslanske zbornice.

Za izseljence!

Prejeli smo iz Francije sledeče pismo, ki ga sporočamo v znanje tistim našim rojakom, ki se mislijo izseliti v Francijo:

Čenjeno uredništvo!

Prosim Vas, da blagovolite razglasiti sledeče v Vašem čenjenem listu:

»Svarim vse one slovenske delavce, ki se žele izseliti v Francijo, da ne odidejo, predno se nisem tu preko trdnice informiral, ker je zadnji transport, ki je prišel 4. t. m., zašel v direktno suženstvo in ne vem, kako se ga bodo prizadeti delavci rešili, ker imajo šestmesečno pogodbo z najslabšim zaslužkom. Pišite na moj naslov in Vas bom obvestil.

Inž. Vlado Dekleva,
Hauts-Fourneaux d'Uckange,
Société Nord et Lorraine
Moselle, France».

Ob priliki 25-letnice pev. društva »Lipa«

se bo vršila v Bazovici v nedeljo ob 2 popoldne. Revanosa tekma med M. D. P. Opčine in S. K. Nanos — Vipava. Ta priznana najboljša naša nogometna klub sta najprej rešila vprašanje kraja, kjer naj se je letos odloči med njima sreča letošnjega prvenstva. Ob tako slavnostni priliki, ko se bo lahko velikansko število našega ljudstva vseh slojev udeležilo igre, je gotovo Bazovica povsem srečno izbran kraj. Naše ljudstvo, ki še ni podrobno poučeno o velikem pomenu tega sporta za mladino in ki še ni imelo prilike videti tako dobrih igralcev, se bo gotovo udeležilo v velikem številu te zanimive tekme. Kluboma pa so Bazovici hvaležni, da sta se odločila za Bazovico in s tem pokazala bratsko solidarnost s kulturnim delom »Lipe«. Na svidenje v Bazovici!

Boršt. Odbor pevškega društva »Slovenec« vabi vse svoje člane kakor tudi druge vaščane, da se v čim večjem številu udeležijo proslave bratskega društva »Lipa« v Bazovici v nedeljo 10. t. m. Zbirališče pri gostini Petarso 60 ob 3 popoldne! Zdravo! — Predsednik.

Slavnost v Bistrici

Ob priliki 60-letnice bistriške »Čitalnice«, ki se praznuje jutri, priredi pevsko društvo »Kolo« iz Trsta izlet v Bistrico. Odhod izpred kavarne Fabris s korjoro ob 12.30. Dolžnost vsakega »Kolaša« je, da se udeleži te izvanredne slavnosti!

Za slavnost 60-letnice »Čitalnice« v Bistrici odide posebna korjora nedeljo ob pol eni popoldne izpred kavarne Fabris. Ker je v korjeri še nekaj mest prostih sprejema društvo »Prosveta« v ulici Fabio Filzi štev. 10 tekoma današnja dne prijave za to vožnjo, katere stane tja in nazaj 20 lir za osebo.

Opasilo v Skednju. Iz Skednja smo prejeli: V nedeljo dne 10. t. m. obhaja škedenjska župnija praznik cerkvenega patrona sv. Lovrenca. Ob tej priliki bo ob 9. uri velika sv. maša, pri kateri bo izvajal škedenjski cerkveni zbor mašo sv. Gregorija, skladatelja G. Kota s spremljevanjem orkestra. Na orglah bo igrala 15-letna domačinka, gosposčina Violeta Godina. Po sv. maši bo slovesna procesija.

Društvena vesti

M. D. Z. Rojan. Dramatični odsek ima svoj prvi sestanek danes zvečer ob 8. uri v društvenih prostorih. Vabljeni člani in prijatelji dramatičnega. — Načelnik.

D. K. N. Tommasini. Danes sestanek na prostem. Zbirališče v Rojanu pri cerkvi ob 4. h. V slučaju slabega vremena se vrši v prostorih. — Tajnik.

D. K. »Vema«. Sv. Krži pri Trstu. Strindbergova drama v 3. dej. »Oče« se v nedeljo 10. t. m. na splošno željo ponovi. Igrala se je že prikrat z najboljšim uspehom in ob obilni udeležbi. Upamo — ker je zanimanje precejšnje, da bo tudi ponovitev dobro posečena. Začetek ob 17. uri, na kar se opozarjajo posebno okolici, ki se prve predstave niso mogli udeležiti, ker se je igralo pozno zvečer. Čisti dobiček je namenjen tuk. podružnici »Prosvete« za premo knjižnice. — Odbor.

Iz tržaškega življenja

Aretacija sleparja. Natak Herman Marini, star 25 let, je iztuhlat način, kako bi na lahek način prišel do denarja. Njegov načrt je bil zelo enostaven. Mladenič si je preskrbel pol papirja ter šel kar na svojo pest nabiral pripetke za tukajšnji odsek udruženja bivših borcev, ki so v vojni oboleli na jetiki. Denar, ki ga je pri tem nabiral, je seveda spravil v svoj žep. »Kšeft« se je dobro obnesel in natak je sčasoma nabral že okroglo svotico denarja. Toda lepega, pravzaprav grdega dne, mu je sreča nenadoma obrnila hrbet. Varnostni organi so prišli na sled njegovemu sleparskemu delovanju in predvčerajšnjim je bil podjetni natak aretiran. Sedaj sedi za omejenim oknom ter si mogoče preganja dolga s tuhanjem novih in boljših načrtov. Vendar pa ne bo imel tako kmalu zopet prilike pokazati svojo podjetnost, kajti ko se bo spokoril za svoj greh, bo predan varnostnemu oblastvu v Ferrari, kjer bo moral poravnati par starih računov.

Kjer se dva prepirata, tretji... Predpreteklo noč se je delavec Edvard Cobau, stanujoč v ul. Montecchi št. 15, apr. s svojo sestro Amalijo. Tekom prepira je Cobau, ves razkačen, skušal pahniti sestro iz stanovanja. Tedaj je stopila med prepirajočo njuna mati Maria, stara 72 let, da bi jo pomirila. Uboga starka je slabo naletela; sin jo je s tako silo pahnil v stran, da je padla po stopnicah ter se pri tem pobila, k sreči ne nevarno, po raznih delih telesa. Včeraj jutraj je bila uboga starka prepeljana v mestno bolnišnico. Okrevala bo v 6 dneh.

Otrokova neizgoda. Včeraj popoldne se je 4-letni Ferruccio Rudes, stanujoč v Skorkliji — Romagna št. 586, igral pri vodnjaku na dvorišču; vlekel je verigo pri škripcu, ki služi za zajemanje vode iz vodnjaka. Nesreča je hotela, da se je težki železni škripec odtrgal ter pri padcu zadell dečka s tako silo v desno stegno, da mu je zlomil ud. Ubogi otrok je dobil prvo pomoč od zdravniške rešilne postaje, ki je bil poklican na lice mesta, nato so ga prepeljali v mestno bolnišnico.

Poskušan samomor. Radi nesrečnih družinskih razmer si je sinčič skušal vzeti življenje zasebnica Amedea Veliconga, stara 35 let, stanujoča v ulici Commerciale št. 18. Zeno, ki je mati četvero otrok, je gnalo v obup pomankanje, ki ga je radi močve brezposelnosti tvela njena družina. Vrhutega se tudi nista razumela z možem. Sinčič je prišlo med zakonema do prepira, kar je žensko še bolj potrla in prignalo k obupnemu koraku. Šla je v svojo sobo ter zavila precejšnjo količino hipermanganata. Ko so pozneje njeni domači ugotovili, kaj se je zgodilo, so poklicali na pomoč zdravnika rešilne postaje, ki je nesrečni ženski izpral želodec ter jo dal nato prepeljati v mestno bolnišnico. Njeno stanje je nevarno.

SPORT

Hazena S. D. Adria proti hazeni M. D. Prosveta

Jutri v nedeljo dne 10. t. m. se bo vršila na sportnem igrišču društva »Adria« pri Sv. Andreju hazenaška tekma med S. D. »Adria« in M. D. »Prosveto«, ki prične točno ob 17.30. Ker je to prva tekma te vrste, pričakujemo obilne udeležbe s strani naše sportne mladine. Obenem obveščamo občinstvo, da sta hazenaški vrsti obeh društev v najboljši formaciji in bo vsled tega tekma kar najzanimivejša ter bo nudila ljubiteljem sporta kar največ užitka. Hazenaški odsek enega kot drugega društva se je ustanovil šele približno pred tremi meseci. Naše ženske, seznanjene z lepimi uspehi in zmagami, ki so jih dosegle hazenaške vrste v Jugoslaviji, kjer se je ta sport neverjetno hitro razširil in priljubil, so se oprijete te vrste sportne panoge z vsem navdušenjem in obudovanjem vredno energijo. Pričelo so se z velikim vztrajnostjo trenirati in uriti v tej vrsti škedenjskega sporta, tako da bodo že v kratki dobi pokazale našemu občinstvu sad trudopolnega dela.

Vesti z Goriškega

Iz Idrije. Porčša se že 8 dni 15-letni Franc Miklavčič iz Idrije hšt. 572, čevljarški vajenec. Visok je 1,50 m, svetlih las, višnjevih oči, oblečen v zelenkasto suknjo in temne hlače. Kdor bi kaj vedel o njem, se naproša, da bi blagovolil takoj sporočiti njegovi materi Mariji vd. Miklavčič v Idriji hšt. 572. — Ker je tudi mogoče, da je odšel preko meje, se naproša časopisje v Ljubljani, da bi blagovolilo to vest ponašiti, za kar bo obupana mati jako hvaležna.

Iz tržaške pokrajine

Iz Postojne. Kakor smo poročali, bi se imel vršiti dne 3. t. m. javni telovadni nastop Sportnega kluba »Postojna«, toda vsled slabega vremena se je morala prireditel prenesti za prihodnjo nedeljo dne 10. t. m. ob 3h popoldne. Spored: I. Proste vaje a) naraščaja, b) članec c) članec, II. Skupine naraščaja, III. Orodna telovadba, VI. Zaključna skupina. Po telovadbi petje, godba in prosta zabava. Sportni klub »Postojna« pričakuje, da ga tudi tokrat posejijo ob blizu in od daleč vsi prijatelji in ljubitelji telovadbe. Vstopnina znaša samo L. 1.— Na Planinski Gori pri Studenem ne bo letos običajne božje službe na Veliki Smaren, ker se vršijo v tem času tam vojaške strežne vaje in je dohod prepovedan. Prihodnji shod bo v nedeljo po Malem Smarnu, kakor vsako leto.

Gospodarstvo

Dr. Agneletto Josip:

Zamenjava zadružnega denarja — končana. Kakor da bi se bil odvalil težek kamen raz rame naših zadrug in našega ljudstva sploh, tako blagodejno je že v prvih trenutkih vplival glas o doseženi zamenjavi.

Preko 12 milijonov lir so dobila naše zadruge v Julijski krajini za svoje krone, ki so bile že pred 3. nov. 1918, tedaj v času, ko ni še tekla meja med Slovenijo in Trstom in Ljubljano, položene pri zadružnih centralah v Ljubljani in v Celju. Naše zadruge so tedaj imele do te zamenjave popolno pravico in v zamenjavi ni videti in ni iskati posebne naklonjenosti z nobene strani, kajti ako je že naredba o zamenjavi kron v lire iz leta 1919 naložila zadružnim dolžnost, da morajo izplačevati vlagateljem vloge v lirah po 60%, je morala priti druga naredba, ki je zadružnim, katere so imele svoj denar naložen v Jugoslaviji in katerega uvoz je bil pred splošno zamenjavo kategorično in pod hudimi kaznimi prepovedan, dala možnost, tudi te obveze izpolnjevati. In to je bilo mogoče edino le z zamenjavo zadružnega denarja, ki je čakal kakor zaklet zaklad rešitve ono stran meje.

Tu tedaj ni šlo za milost, ampak za pravico, in boji, ki se je za izvojevanje te pravice naših zadrug bil dolgih pet let — četudi ni bil krvav, bil je težak. In ako ne bi bilo rešeno med obema državama reško vprašanje na ta način, kakor se je rešilo minulega januarja, ne bi bilo zamenjave.

Priznati pa moramo, da je naša rimska vlada točno držala svojo besedo glede roka, v katerem se je imela zamenjava izvršiti. Četudi si je pridržala za to za vsak slučaj čas do konca leta 1924, je poslala že v maju iz Rima v Julijsko Krajino višjega zakladnega nadzornika kom. de Capello z nalogom, da zamenjavo izvede. Dala mu je ob stran dva podkomisarja, dr. Zupana za Trst in Istro, in Peternela za furlansko pokrajino.

Komendator Cappello je šel na delo s strokovnjaško izvedenostjo in v kratkem času je na licu mesta pregledal knjige naših zadrug. Da ga ni vlada pozvala v maju iz Trsta v Rim, bi bila že v maju zamenjava končana. Vrnil se je v prvi polovici junija in v nekaj dneh je imel za seboj vse ogromni material, ki se je na izmenjavo nanašal. Da se ni zamenjava vlekla mesece in mesece, kakor se je to prvotno mislilo storiti, kar bi bilo šlo le na škodo naših zadrug, se je zahvaliti le spretnosti in odločnosti kom. Cappella, ki je bil v izvrševanju svoje težke in odgovornosti polne naloge strog, ali ob enem tudi pravičen.

Vse predložene prošnje za zamenjavo so obsegale 22 milijonov kron, in sicer 7 milijonov s strani Goriške in 15 milijonov s strani tržaške zadruge zveze. Bilo je poleg tega nekaj prošnji, ki so bile predložene naravnost, ne preko zvez, ki so pa obsegale največ 2½ milijona kron. Med prošnjami sta bili tudi dve prošnji zadrug iz Dalmacije, ki sta pa bili zavrnjeni, ker se je nanašala zamenjava le na zadruge Julijske Krajine. Od zamenjave je vlada v Rimu izključila tudi denar, ki je bil 3. novembra 1918 naložen na Reki, češ, da je za oni denar ona že dovolila zamenjavo. Šlo je pa pri tem za samo okoli 1 milijon kron, tako da lahko rečemo, da so bile zamenjane vse one naložbe, katere so imele pravico do zamenjave na podlagi dogovora, sklenjenega v Rimu v januarju 1924.

Zal, da so zadruge izgubile obresti od 9. aprila 1919 naprej, ali gospodarska politika, ki se bo morala voditi odlej naprej bo morala iti za tem, da se pripomore vsem onim zadružam do sanacije, ki so v

zadružni organizaciji potrebne in življenja zmogljive. To bo odvisno od uporabe denarja, ki ga zadruge sedaj imajo. (Gosp. Vestnik.)

»Gospodarski vestnik«. Izšla je 8. številka tega krasnega gospodarskega glasila s sledečo vsebino:

1. G. A. (Dunaj): Še nekaj o kupitji s krompirjem. — 2. B. L.: Razvoj svetloprejke od izvalitve do zapiranja. — 3. Zadrugništvo: Dr. Agneletto Josip: Zamenjava zadružnega denarja — končana. — Dr. Kajin Miran: Nedostatič in mane zadrugarstva (koniec). — 4. Goriški France: Korak naprej pri delitvi skupnih zemljišč. — 5. Živinoreja: Živinozdravnik G.: Porodna mrtvoudnost pri govedu. — K. M.: Krajevni živinorejski odbori. — Čudovita krava. — 6. Mlekarstvo: Pravilna molžnja. — 7. Dr. Vallig: Naša vina na razstavi v Padovi (s sliko). — 8. Sadjarstvo: Ušaj Just: Smolika v ročavost breskve. — 9. Splošno kmetijstvo: P. G.: Laška detelja. — Strekelj Josip: Detelja. — 10. Vojna odškodnina: Znižanje količnika. — Po kakšni ceni so beneške obveznice? — 11. M. A.: Raba in pomen Thomasove žindre (dalje). — 12. Kmetijski pouk: Kmetijska nadaljevalna šola v Lokavcu pri Ajdovščini. — 13. Davki in pristojbine: Davčni zastanki. — Poprava napovedi zemljiškega dostanka. — 14. Vprašanja in odgovori. 15. Drobit. — 16. Cebelarski vestnik: Cebeljarjem na Tolminkem! — Gt.: Obdačena čebelarja. — Ropanje. — Iz življenja čebel.

Borzna poročila.

ogrske krone	0.0275	0.0325
avstrijske krone	0.0315	0.0325
češkoslovaške krone	0.66	66.75
dinarji	97.75	97.95
leji	9.75	10.25
marke	—	—
dolarji	22.35	22.55
francoski franki	124.50	125.50
švicarski franki	421	428
angleški funti papirnat	100.90	101.80
Benečijske (vojnoškodninske obveznice)	84	—

Mali oglasi

se računajo po 20 stot. beseda. — Najmanjša pristojbina L. 2.— Debele črke 40 stotink beseda. — Najmanjša pristojbina L. 4.— Kdor išče službo, plača polovično ceno.

PRODA SE, v prijaznem trgu na Stajerskem, lepo posestvo z gostilno in mesarijo, tik cerkve, dve uri oddaljeno od postaje, zraven pripada 18 orolov njiv, travnikov, gozda in vinograde. Cena Din 375.000.— Resni kupci naj se zgledajo na naslov, Ernest Bezenšek, Podstreda, Jugoslavija. 1004

KRASNO POSESTVO pri Varaždinskih toplicah na Hrvaškem, ki meri 13 orolov, večina vinogradi in sadovnjaki, s solidnimi stavbami, vse v najboljšem stanju in prikladno za eno družino, se prodaja. Pojasnila daje Drag. Antolek, Slavindom, pošta Turčin pri Varaždinu. 1003

SKLADIŠČE oglja in drvi, v sredini mesta, se prodaja, Pojasnila v zalogi leda Via Lazaretto vecchio št. 6. 1002

Naznanjava tužno vest, da je naš ljubljani oče

Anton Nabergoi

v 62. letu, danes ob 15. uri, po kratki bolezni, previden s sv. sakramenti, mirno v Gospodu preminul.

Pogreb ljubljenelega pokojnika bo v nedeljo, 10. t. m., ob 11. uri predp. PROSEK, 8. avgusta 1924.

(498)

Ivan, sin. Antonija, hči.

BANCA ADRIATICA

Ustanovljena leta 1905.

Delniška glavica Lit. 15.000.000.— popolnoma vplačana.

Glavni sedež: TRST, Via S. Nicolò 9 (Lastna palača).

Podružnice: ABBAZIA — FIUME — MILANO — ZARA.

Eskomptira trgovske menice. Daje predujme na blago, vrednostne papirje.

Jamči italijanske kredite v Jugoslaviji in jugoslovenske kredite v Italiji ter eskomptira tozadevne akcepte.

Otvorja akreditive za nakup blaga. Inkasira menice in račune. Kupuje in prodaja dinarje in druge valute. Izvršuje nakazila v dinarjih na vseh trgih Jugoslavije.

Sprejema vloge v Lirah in Dinarjih ter jih obrestuje najbolje po dogovoru. — Sprejema vloge na vložne knjižice ter jih obrestuje po 4% netto.

PODLISTEK

W. Collins:

BREZ IMENA

Roman.

Ko se je preoblačila, se je uverila, da je za dnevno svetlobo premočno pretovarna. Zato je vzela še peščol in da bi ji ne bilo treba odkriti obraza, si je trepalnice sčede pobavala. Nato se je vabila v hoji, obnašanju in govorjenju gospodine Garth. In domagla je dovršeno podobnost. Le kdor bi jo pogledal prav blizu pri solnčni svetlobi, bi morda poudvomil, da ima pred seboj petdesetletno, grdo in bolešno žensko.

Predno je odprla zapah svoje sobe, se je ozrla, ali ni pustila zunaj kaj takšnega, kar bi jo utegnilo izdati pred gospodino. Dobila je samo sveženi Norinih pisem, ki jih je prejšnji večer brala. Ko jih je zaprla, si je mislila: Ali bi me Nora spoznala, če bi se srečali na ulici?

Pogledala se je v ogledalo in rekla s trpkim nasmehom: »Ne, niti Nora.«

Točno popoldne je odprla duri in poslušala.

Vse je bilo tiho. Zmuznila je po stopnicah navzdol in ven na ulico, ne da bi koga srečala. Potrkala je na vrata Noela Vanstoneja.

Vrata je odprla ista dekla, ki jo je Magdalena prejšnji večer zasledovala. Ko je premagala trenutni strah, ki ji je priklisal v spomin njen prvi nastop pred občinstvom, je vprašala z glasom in obnašanjem gospodine Garth po gospe Leount.

»Gospa Leount je zunaj, gospa.«

Zopet zapreka! Človek mehke narave bi se umaknil, toda Magdalena se je upirala zapreki.

»Kdaj se vrne gospa Leount?« je vprašala dalje.

»Okoli ene, gospa.«

»Recite ji, prosim, da pridem kmalu po eni. Želim govoriti z gospo Leount. Moje ime je gospodinja Garth.«

Nato je odšla. V stanovanje se ni smela vrniti. Dekla je zrla za njo (zakaj Magdalena ni silila, da bi se vrnila za njo zaprla) in poleg tega so bili gospodinjini otroci ob eni doma. Mehkanič je obrnila na desno, obstala je pri vodi in zrla doli v reko.

Kako naj prebije uro, dokler se ne vrne gospa Leount domov?

SOFER in mehanik, zmožen kijučarskih in mehanskih bišnih del, išče primerne službe. Naslov pri upravnistvu. 1000

HISA s zemljiščem, vinogradom, gozdom v lepi legi blizu Gorice se prodaja za nizko ceno. Valasek, Gorica, Rastello 14. 998

IV. LJUBLJANSKI VELESEJEM od 15. do 25. avgusta 1924. Popust 30% na italijanskih 50% na jugoslovenskih železnica. Vstun na potni list stane samo 10 dinarjev. Legitimačije Din 50.— dobavljajo se pri Čehovinu Trst, XX Settembre 65, Banca Adriatica Banca Venezia Giulia, Banco Bollatio. 978

BABICA, avtorizirana, sprejema noseče. Zdravnik na razpolago. Dobra postrežba. Govori slovensko. Tajnost zjamčena. Slav. vec. Via Giulia 29. 968

URARNA-ZLATARNA F. BUDA

Trst — Corso Garibaldi 35

(Podružnica Via Scallinata 1)

Kupuje krone, goldinarje, staro zlato, briljante in plačuje po najvišjih cenah. Razpolaga z veliko izbero vseh zlatih predmetov 14 in 18 karatnih, briljantov, dijamantov, srebrnine in ur po najnižjih cenah. (24)

Zlato, srebro, krone, platin, zobovje

kupuje

Zlatarna Albert Povh

Trst, Via Mazzini 46 (25)

KRONE

plača do L. 2.—

ALOJZ POVH

P. Garibaldi 2, telef. 3-29

Pazite na naslov

†